ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်

စစ်ဘက်ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်များ

ကာကွယ်ရေးရဲဘော်လက်စွဲ

ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်၏
သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် (၄) ချက်

★ ငါတို့သည် ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်ထောင်စုသားများအပေါ် သစ္စာစောင့်သိပါမည်။

★ ငါတို့သည် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ တိုက်ပွဲအတွင်း ကျဆုံးခဲ့ရသော သူရဲကောင်းများကို သစ္စာစောင့်သိပါမည်။

★ ငါတို့သည် ပြည်သူလူထု၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပါမည်။

★ ငါတို့သည် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် ငါတို့၏ အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုပါသည်။

စစ်ဘက်ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်များ

၃၆။ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများအားလုံးသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူသားချင်းစာနာမှု ဥပဒေနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေများကို လေးစားလိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည် ဖြစ်သည်။ ကျူးလွန်သူများသည် တည်ဆဲဥပဒေများအရ ထိရောက်စွာ အရေးယူခံရမည်ဖြစ်သည်။ ဤစည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများအား မပျက်မကွက် လေးစားလိုက်နာနိုင်ရေးအတွက် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့် အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်ထုတ်ပြန်မှု အပါအဝင် လိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို တပ်မှူးအဆင့်ဆင့်က တာဝန်ယူရမည်။

(က) **စစ်သည်တော်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ**

(၁) ထိခိုက်ပျက်စီးမှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန်အတွက် စစ်ဆင်ရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော အင်အားကိုသာ အသုံးပြုရမည်။

(၂) အရပ်သားပြည်သူများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည်၊ လေးစားရမည်။ အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာများအား ထိပါးခြင်းမပြုရ။ (အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာဆိုသည်မှာ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့် မသက်ဆိုင်သည့် အရပ်သားများနှင့် အများပြည်သူ ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာများ၊ အဆောက်အဦနှင့် နေရာများကို ဆိုလိုသည်။)

(၃) ဘာသာရေးအဆောက်အဦနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များအား လေးစားရမည်။

(၄) လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခဆိုင်ရာဥပဒေ (သို့မဟုတ်) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူသားချင်းစာနာမှုဥပဒေ(IHL)အား ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရ။ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်မှုများကို တွေ့မြင်သိရှိပါက မည်သူမဆို တာဝန်ရှိသူထံ အမြန်ဆုံး သတင်းပေးပို့ရမည်။

(၅) တပ်မှူးများသည် စံနမူနာပြခေါင်းဆောင်မှုကိုပြသ၍မိမိလက်အောက်ငယ်သားများကို ကျောသား၊ ရင်သားမခွဲခြားဘဲ တရားမျှတစွာ ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ရမည်။

(၆) အထက်ကွပ်ကဲမှုအဆင့်ဆင့်မှ ပေးအပ်သော အမိန့်နှင့် တာဝန်များကို လေးစားလိုက်နာရမည်။

(၇) တပ်ဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(၈) လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ကျား-မ၊ လိင်စိတ်ကွဲပြားခံယူမှုနှင့် ယုံကြည်မှု အပေါ် မူတည်၍ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း မပြုရ။

(၉) တည်ဆဲဥပဒေအရတားမြစ်ထားသော မူးယစ်ဆေးဝါးများကို သုံးစွဲခြင်းမပြုရ။

(၁၀) လူမှုရေးရှုပ်ထွေးခြင်း မပြုရ။

(ခ)　**ပစ်မှတ်သတ်မှတ်ခြင်း**

(၁)　စစ်ဘက်ဆိုင်ရာများကိုသာ ဦးတည်တိုက်ခိုက်ရမည်။ (စစ်ဘက်ဆိုင်ရာများ ဆိုသည်မှာ သဘာဝ၊ တည်နေရာ၊ ရည်ရွယ်ချက် သို့မဟုတ် အသုံးပြုမှုအရ မိမိရန်သူ၏ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို ထိထိရောက်ရောက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေပြီး ယင်းတို့အား ဖျက်ဆီး သို့မဟုတ် သိမ်းပိုက်နိုင်ပါက မိမိတို့အတွက် လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြနိုင်သော စစ်ရေးအရေးသာမှု ရရှိစေသည့်အရာများ ဖြစ်ကြသည်။)

(၂)　အရပ်သားပြည်သူများကို ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုရ။

(၃)　စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးရုံ၊ ဘာသာရေးအဆောက်အဦ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အထိမ်းအမှတ်၊ အရပ်သားပြည်သူများစုဝေးရာနေရာစသည့် အရပ်ဘက် ဆိုင်ရာများအား ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုရ။

(၄)　လူနာတင်ယာဉ်များ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသော နေရာများ၊ ရေးဦး သူနာပြုများနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ကုသမှုပေးသူများ၊ လူမှုကယ်ဆယ် ရေးအသင်းအဖွဲ့များအား ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုရ။

(၅)　အရပ်သား သေဆုံး၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုနှင့် အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာများ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုတို့မှ ရှောင်ရှားနိုင်ရန်နှင့် မည်သည့်ဖြစ်စဉ်တွင်မဆို ထိခိုက်ပျက်စီးမှု အနည်းဆုံး ဖြစ်စေရန်အတွက် လက်တွေ့ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် ကြိုတင်ကာကွယ် မှုအားလုံးကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၆)　အရပ်သား သေဆုံး၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုနှင့် အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာများ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု တို့သည် ခိုင်လုံသည့် တိုက်ရိုက် စစ်ရေးအရေးသာမှုထက် အလွန်အကျွံ ပိုများခြင်း မဖြစ်စေရ။

(၇)　တားမြစ်ထားသော လက်နက်များအား အသုံးမပြုရ၊ တရားမဝင်သည့် စစ်ပွဲနည်းနာများဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်ခြင်း မပြုရ။

(ဂ)　**ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသူများအပေါ် ပြုမူဆက်ဆံခြင်း**

(၁)　လက်နက်ချအညံ့ခံသူများနှင့် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသူများကို နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုရ။ ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်သော၊ လူသား မဆန်သော (သို့မဟုတ်) ဂုဏ်သိက္ခာ ကျစေသော ပြုမူဆက်ဆံမှု (သို့မဟုတ်) အပြစ်ပေးမှုမျိုး မလုပ်ရ။

(၂)　လက်နက်ချအညံ့ခံသူများနှင့် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသူများကို အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ လူသားချင်းစာနာမှု ဥပဒေ (IHL)၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေ (IHRL) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်အညီ ဆက်ဆံ

ရမည်။ လုံလောက်သော အစားအစာ၊ ရေ၊ အဝတ်အထည်၊ နေရာနှင့် ဆေးဝါး ကုသမှုများ စီစဉ်ပေးရမည်။ မည်သည့် စစ်သုံ့ပန်းကိုမှ (သို့မဟုတ်) ဖမ်းဆီး ရမိသူ မည်သူတဦးတယောက်ကိုမှ ဥပဒေပြင်ပ စွပ်စွဲခြင်း၊ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း (Extra Judicial Decision)၊ သေဒဏ်စီရင်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြား ပြစ်ဒဏ် စီရင်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(၃) ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသူများကို ၎င်းတို့မိသားစုနှင့် ဆက်သွယ်ခွင့်ပြုရမည်။

(၄) အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး သီးသန့်ခွဲခြားချုပ်နှောင်ရမည်၊ မိသားစုများကို အတူ ထားသည်မှလွဲ၍ ကလေးသူငယ်များနှင့် အရွယ်ရောက်ပြီးသူများကို သီးသန့် ခွဲထားရမည်။

(၅) ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသူများအနေနှင့် ၎င်းတို့အား မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်း ထားသည်ဆိုသည့် သတင်းအချက်အလက် ရပိုင်ခွင့် နှင့် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ အကူအညီရပိုင်ခွင့်များ ရှိစေရမည်။

(၆) သမာသမတ်ကျသည့် လူသားချင်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအား ထိန်းသိမ်း ထားသည့် နေရာများသို့ သွားရောက်ခွင့် ပြုရမည်။

(၇) အကျဉ်းနည်းဖြင့် သေဒဏ်ပေးခြင်း မပြုရ။

(၈) ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားစဉ် ကာလအတွင်း သေဆုံးသွားသူများအား ကောင်းမွန် စွာ သင်္ဂြိုလ်ပေးရမည်၊ မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

(ဃ) **အရပ်သားပြည်သူများအပေါ် ပြုမူဆက်ဆံခြင်း**

(အရပ်သားဆိုသည်မှာ မိမိရန်သူ၏ စစ်သားမဟုတ်သည့် အပြင်တိုက်ပွဲတွင် တိုက်ရိုက် ပါဝင်ပတ်သက်မှု မရှိသူဖြစ်သည်။)

(၁) အရပ်သားပြည်သူများကို လေးစားမှုဖြင့် လူသားဆန်ဆန် ဆက်ဆံရမည်။

(၂) အရပ်သားပြည်သူများကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ မောက်မာခြင်း၊ စော်ကားခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ နှောက်ယှက်ခြင်း မပြုရ။

(၃) မည်သည့်အရပ်သား ပြည်သူကိုမှ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် လိင်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ထိပါးနှောက်ယှက်ခြင်း မပြုရ။

(၄) အရေးပေါ်လိုအပ်ချက်ဖြင့် အရပ်သားပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို အသုံးပြု ရပါက အသုံးပြုသည့် ကာလအပေါ် မူတည်၍ အခကြေးငွေ ပေးချေရမည်။

(၅) အရပ်သားပြည်သူများအပေါ်အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေမှု၊ စစ်ပေါ်တာ ခိုင်းစေ မှုများ အလျဉ်းမပြုရ။

(၆) အရပ်သားပြည်သူများကိုဓားစာခံအဖြစ် ခေါ်ဆောင်ခြင်း (သို့မဟုတ်) လူသားဒိုင်း အဖြစ် အသုံးပြုခြင်း မပြုရ။

(၇) ထိရှလွယ်အုပ်စုများဖြစ်သော အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးများ၊ မသန်စွမ်းသူများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများကို အကူအညီပေးပြီး အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည်။

(၈) လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသူများနှင့် နာမကျန်းဖြစ်သူများကို ဆေးဝါးကုသမှု ပြုရမည်။

(၉) သမာသမတ်ကျသည့် လူသားချင်းဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအား လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကြောင့်ထိခိုက်ရသော အရပ်သား ပြည်သူများကို အကူအညီပေးခွင့်ပြုရမည်။

(၁၀) အရပ်သားပြည်သူများကို မတရားသည့်နည်းလမ်းများဖြင့် တရားလက်လွတ်ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခြင်း မပြုရ။

(၁၁) ၎င်းတို့ဘေးအန္တရာယ်ကင်းဝေးစေရေး သို့မဟုတ် အလွန်အရေးကြီးသောစစ်ဆင်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွက် လိုအပ်သည်မှလွဲ၍ အရပ်သားပြည်သူများကို အဓမ္မ နေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်း မပြုရ။

(င) အမျိုးသမီး၊ လိင်စိတ်ခံယူမှု ကွဲပြားသူ (LGBTIQ) နှင့် ကလေးများအပေါ် ပြုမူဆက်ဆံခြင်း

(၁) အမျိုးသမီးများနှင့် လိင်စိတ်ခံယူမှုကွဲပြားသူများကို ကာယိအိန္ဒြေ ပျက်စီးစေခြင်း၊ အရှက်ခွဲခြင်း၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ထုတ်ခြင်း၊ အကြမ်းဖက်ခြင်းနှင့် စော်ကားခြင်းများ မပြုရ။

(၂) ကလေးများကို လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ မဖွယ်မရာပြုခြင်း၊ အရှက်ခွဲခြင်း၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခေါင်းပုံဖြတ်အမြတ်ထုတ်ခြင်း၊ အကြမ်းဖက်ခြင်းနှင့် စော်ကားခြင်းများ မပြုရ။

(၃) လိင်ကိစ္စအတွက် ပစ္စည်း၊ ဝန်ဆောင်မှုဖြင့် အလဲအလှယ် မပြုရ။

(၄) တစုံတရာအကူအညီ ရရှိနိုင်ရန် လိင်ကိစ္စကမ်းလှမ်းမှု မပြုရ။

(၅) ကလေးများအပေါ် “ ကြီးလေးသည့် ကျူးလွန်မှု (၆) ရပ် (Six Grave Violations) ” ဖြစ်သည့် သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ထိခိုက်စေခြင်း၊ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအတွက် တပ်သားသစ် စုဆောင်းခြင်း နှင့် အသုံးပြုခြင်း၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ စော်ကားခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် ပြန်ပေးဆွဲခြင်း၊ ကျောင်းနှင့်ဆေးရုံများအား တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် လူသားချင်းဆိုင်ရာအကူအညီ မရစေခြင်းတို့ကို မကျူးလွန်ရ။

(၆) အသက် (၁၈) နှစ်အောက် ကလေးများကို တပ်သားသစ် စုဆောင်းခြင်း၊ လက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်စေခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြား အန္တရာယ်ရှိစေမည့်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုခြင်း မပြုရ။

(စ) **တော်လှန်ရေးရဲဘော်များ အချင်းချင်းကြား လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်**

(၁) တပ်ဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ်ဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) တပ်ဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်းအပေါ်တွင် သစ္စာစောင့်သိရမည်။

(၃) တပ်ဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းအား ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

(၄) တပ်ဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း တတ်မြောက်ထားသောပညာများအား ဝေမျှသင်ကြားပေးရမည်။

(၅) အထက်အကြီးအကဲများ၏အမိန့်ကို တိကျစွာလိုက်နာရမည်။

(၆) အထက်အကြီးအကဲများမှ ပေးအပ်သော တာဝန်များကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ရမည်။

(၇) အထက်အကြီးအကဲများ၏ အဆုံးအမအောက်တွင် နေထိုင်ကျင့်သုံးရမည်။

(၈) အထက်အကြီးအကဲများအား မိမိ၏ အခက်အခဲများကို တင်ပြဆွေးနွေးရမည်။

(၉) ငယ်သားများအပေါ်တွင် တရားမျှတစွာ ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ရမည်။

(၁၀) ငယ်သားများအပေါ်တွင် ရာထူးအားကိုးဖြင့် နိုင်ထက်စီးနင်းခြင်းမပြုမိစေရန် အထူး သတိပြုရမည်။

(၁၁) ငယ်သားများ၏ ရပိုင်ခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးများကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းအား ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

(၁၂) ငယ်သားများ၏ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးတို့အား ဦးဆောင်၍ ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(၁၃) ငယ်သားများအပေါ်တွင် အနစ်နာခံ၍ လေးစားချစ်ခင်ရသော စံနမူနာပြုဖွယ် အကြီးအကဲအဖြစ် နေထိုင်ကျင့်သုံးရမည်။

“

စစ်နည်းဗျူဟာ ဘယ်လိုသာလည်း
စွဲကိုင်လက်နက် ဘယ်လိုထက်လည်း
ပြည်သူ့နှလုံး မသိမ်းကျုံးလျှင်
ပြည်သူ့အင်အား မကိုးစားလျှင်
ဓါးသွားလည်းကြေ လှံလည်းခွေအံ့။

”

(လက်ဝဲသုန္ဒရ၊ နန္ဒီသေနပျို့)